

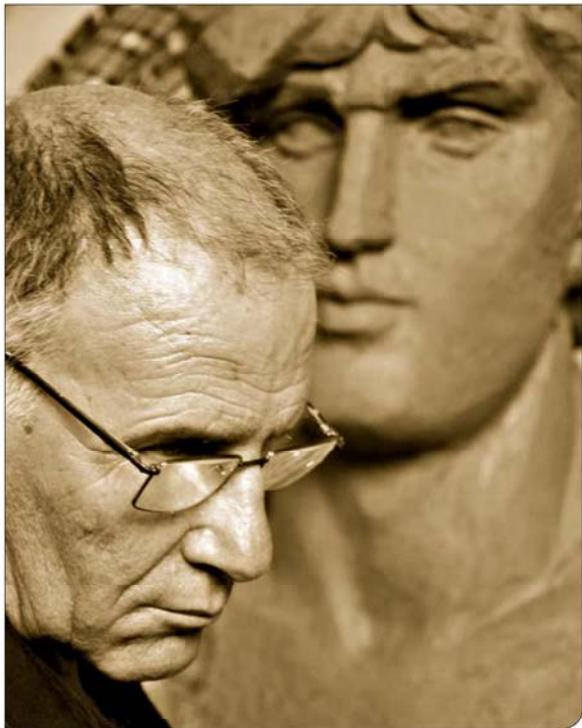
Reportazh

■■■ TIRANE
PJETER LOGORECI

Sivjet në korrik, gjatë pushimeve të Veliqojës, u kuriozova të bëj një shetitje për të parë investimet e reja, ndertimet komune dhe ato private, të cilat shtohen qdo viti e me shumë në pamjen e këtij gjiju. Në mes ndërtesave shumë këtështë që hedhin shtat dita-ditës, qdo pushueshi i bie në sy një "OAZ" druri që mban mbishkrimin KOLONIA E ARTISTEVE VELIPOJE. Kisha dëgjuar për këtë Koloni, por nuk kisha patur rastin të futem mbredha botës shumë ngjyrëshe të saj. Me statusin e turistik, mora iniciativën "të trokas" në portrën e saj. Mikpritësin që u shfaq në derë e njoha menjehere, ishte Mjeshtri i Skulpturës, artisti i madh Skënder Kraja. Kujtimet më kthyen në vitet e fëmijërisë, kur ish profesori im na mësonte me kujdes të bënim vizatimet e para me teknikën dritë hije, apo të hidhnum mbi flotoret e vizatimit skicat e objekteve që zgjidhnim vetë me motive nga natyra apo historiën jomë kombëtarë. Profesor Skënderi, një burri i hijshëm e që fliste pak, mundoheq që ato minuta të orës se mësimit të na fuste në botën e personazheve të historisë apo mitologjisë shqiptare, për të na zhvilluar fantaziënë në mënyrë që të ngacmonte krijimtarinë tonë për të gjetur tema për punimet toma. Nganjehere ora e vizatimit kthehet në orë historie e patriotizmi, ku të gjithë ndiqnim me andje, bile edhe kokat "më t'u nxeh", të klasës, tregimet e mrekullueshme të profesorit.

Sic e do zakoni i shqiptarit, biseda filloj në sofrën e përgatituar enkas përmigjë, ku sipas rastit, ndejja e biseda, zbulohet me ndonjë gotë raki apo kafe. Kërkova leje të pyes për këtë djeq mikpritje ku gjenin strehë e përkrahje artistë nga të gjitha tretat shqiptare, burra e gra, familje artistësh apo edhe studentë të sajë diplomujnë të gjitha gjinjtë e artit pamor.

Sic më tregoi Profesor Skënderi, kishte pothuajse 8 vjet që i përkrahur nga familja e tij, me shumë mund e përpjekje, kishte arritur të konkretoonte dëshirën e tij, për të hapur këtë koloni. Këtu qdo gjë funksionon thjeshtë, më tha ai. Për të gjithë artistët (kryesisht piktorë e skulptorë) gjindet hapësirë, mikpritje e kushte, për të realizuar një veprë arti e cilë më pas bëhet pjesë e koleksionit të kolonisë. Shpesh me këto vepra organizohen eksposita, që zbulurojnë jetën kulturore të pushuesve të Veliqojës apo i jepin kënaqësi

NË KOLONINË e artistëve në Veliqojë, ku skulptori Kraja e ka shndërruar këtë Koloni në djep të artit, mikpritjes e patriotizmit...

NË FOTO: (majtas) Skulptori Skënder Kraja (poshtë) Kolonia e artistëve në Veliqojë

SKENDER KRAJA

Mjeshtri i skulpturës që ngriti një koloni arti

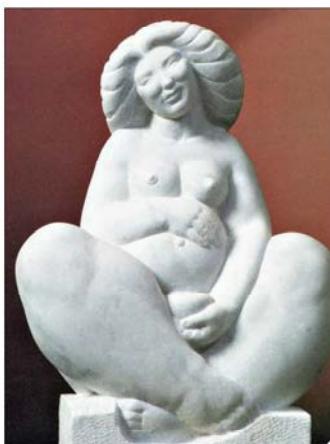
Artisti i njojur që dhuroi "Skënderbeun" e tij për vendlindjen

Veprat në studion e skulptorit Kraja

9 Mars 1944. Me deshiron e madhe për të hyrë në rrugën e artit, mësoi në liceun artistik "Jordan Misja" në Tiranë, të cilin e kreu në vitin 1964 e më pas Institutin Lartë Arteve, në vitin 1969. Profesor Skënderi ishte bëri i njojur në të gjithë vendin me veprat e tij unikale të punuara në gurë, dru apo gips. Veprat e tij "merrnin frymë shqip", ato dilin nga histori jomë mijëvjeçare për të zbuluar më pas sheshet, lulishet, salonet apo ndonjë koleksion privat.

Të shumta ishin ekspositat e organizuara me veprat e tij, por edhe vlerësimet për punën e tij ishin të larta duke bërë të tijat disa çmimë kombëtare e ndërkombëtare. Ai ka marrë pjesë me objektet e tij edhe në aktivitetet ndërkombëtare duke lënë mbresa të thella tek shikuesit të cilët janë shprehur disa herë nëpërmes organeve të shypit, telezisionit apo në takime direkte. Por Profesor Skënderi dëshironë që artin e eksperierën e tij të vyer ta shpërndante më tej, duke ardhur tek ideja e krijimit të kolonisë. Në këtë bashkësi të mirëpritur nga të gjithë, bëhet jo vetëm art, por aty bisedat e netëve të verës sllen rrëth cështjes tonë kombëtare, Kosovës,

"Eva", mermer

Camërisë e të gjithë trojeve tona. Aty është i mirëpritur edhe shkëmbimi i ideve, kulturave, bile ngadonjehere spontanishët degjohen edhe këngë popullore tradicionale të sjellura me

pasion nga artistët miq. Nuk mungon edhe humor, që për shkodrën e shumtë që vizitojnë koloninë, është në rendin e ditës. Nganjehere organizohen përmigjë edhe ekskursione në natyrë për të njojur e promovuar bukuritë e vendit tonë.

Ashtu si skulptori Skënder Kraja, edhe familia e tij është e angazhuar plotësisht për pritur e përcjellur miqë e artit, me një përkushtim që të njall respekt të thelle. Në ditët e sotme, kur vetë shëtit dhe komuniteti ka përherë e më shumë vështirësi ekonomike, kolonia i mban dyert e hapura përfundimisht që trokas. Artisti shqiptar nga diaspora flasin me superlativa përmikpritje e familjes Kraja. Ndër to edhe Skulptori me banim në Vjenë, Destan Gashi i cili se bashku me bashkëshorten austriake pikturen e mirënjohur Barbara, përfjetuan momente të paħarrushme në Koloninë e Artisteve.

Skulptori Skënder Kraja edhe pse në pension, është shumë aktiv në punën e tij. Në studion e tij në Shkodër, vazhdonjë të mbarsen idetë për projekte e veprat e tij, gjë që shihet nga boçtet apo objekti që presin vazhdëmësinë e punës. Akti i dhurimit të bustit të heroit tonë kombëtarë Skënderbeut vendit të tij të originisë Krajës, një veprim patriotik por edhe bujar, me ngjalli emocione të fortë me të cilat u largova dhe vendosa ti hijed nü këtë shkrim. Lashë KOLONINE E ARTISTEVE VELIPOJE duke përshpëritur me vehte: e lumja Shkodër që ka në gjirin e saj artiste e patriot si Skulptori Skënder Kraja dhe familja e tij....